Hedensberg

Vid Lillån, fyra kilometer nordnordost om Tillberga station. Tillberga, Hubbo, Tortuna, Björksta och Sevalla socknar, Siende härad, Västmanlands län.
Areal 2 275 hektar, varav 950 hektar öppen jord.
Taxeringsvärde år 1977 5 500 000 kronor.

Gården är känd sedan början av 1300-talet, då den ägdes av riddaren Matts Kettilmundsson. Den kom sedan till Finvid Finvidson och därefter till Olof Djekn. Etthundra år senare övergick Hedensberg till släkten Gyllenstierna och ägdes sedan av släkten Bielke, till dess det år 1605 indrogs till Kronan från den på Stortorget i Stockholm som anhängare av kung Sigismund avrättade friherre Hogenskild Bielke. Gården förlänades därefter åt hertig Johan av Östergötland men kom sedan att tillhöra medlemmar av släkterna Bielke, Oxenstierna, Stenbock, Natt och Dag, Bååt, Cederhielm, Drufva, Piper och De Geer. Hovmarskalken friherre Charles De Geer af Leufsta var gift med Catharina Charlotta Ribbing av Zernava, och efter mannens död gjorde hon 1779 Hedensberg till fideikommiss för sin dotter Charlotta, gift med generallöjtnanten friherre Anders Rudolf Du Rietz. Fideikommisset övergick 1820 till dotterdottern Hedvig Charlotta Jacquette Piper, som 1824 ingick gifte med överstelöjtnanten greve Hugo Didrik Hamilton. Vid Jacquette Pipers död år 1882 kom fideikommisset till sonen, greve Gustaf Malcolm Hamilton. Sedan dess har det gått inom dennes släkt och innehas i dag av godsägaren greve Archibald Gerald Gilbert Christopher Hamilton. Denne disponerar även Hedensbergs fideikommisskapital och dess lösörefideikommiss.

Huvudbyggnaden är av sten, i två våningar, under brutet tak och har en flygel. Den uppfördes 1750 av landshövdingen Per Drufva, troligen efter ritningar av Carl Hårleman. Möjligen ingår i denna byggnad delar av ett äldre hus. Den omges av en mindre park och har pietetsfullt restaurerats och moderniserats med början år 1960 av den nuvarande fideikommissariens far, överstelöjtnanten greve Gerald Hamilton, som avled 1979.

Huvudbyggnaden inrymmer flera äldre möbler och andra konstföremål, en stor samling målningar av svenska och utländska mästare, det mesta arv från släkterna Ekeblad och Piper, däribland släktporträtt målade av bl a David Klöker Ehrenstrahl, Johan Henrik Scheffel, Lorens och Ulrika Pasch, Karl Fredrik von Breda, Gustaf Lundberg, Angelika Kauffmann, Jakob Björck, Carl Staaff och Philippe de Rougemont. Likaså förvaras här minnen från fideikommissariens farfars tjänstgöring i tyska armén under första världskriget och hos den landsflyktige kejsar Vilhelm II.

Catharina Charlotta Ribbing af Zernava, gift De Geer, 1720–1787. Oljemålning av Olof Arenius. Lövsta bruk

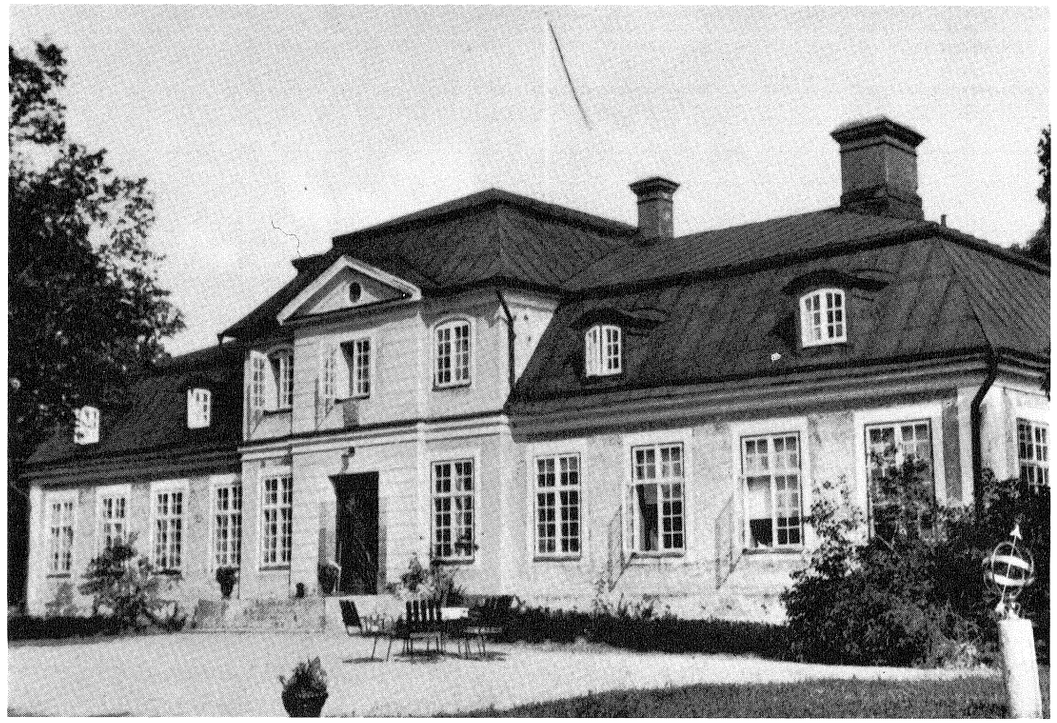

Hedensbergs fideikommiss

Stiftades år 1779 av
Catharina Charlotta Ribbing af Zernava, f 1720, d 1787,
gift *De Geer af Leufsta,* för dottern,
Charlotta De Geer af Leufsta, f 1746, d 1820,
gift *Du Rietz,*
och har därefter innehafts:
1820–1882 av dotterdottern,
Hedvig Charlotta Jacobette Piper, f 1799, d 1882,
gift *Hamilton,*
1882–1914 av sonen, godsägaren greve
Gustaf Malcolm Hamilton, f 1826, d 1914,
1914–1944 av sonen, godsägaren greve
Malcolm Alexander Hugo Hamilton, f 1855, d 1944,
1944–1959 av brorsonen, advokaten greve
Felix Gustaf Gilbert Claud Arran Hamilton, f 1899, d 1959,
och sedan 1960 av brorsonen, godsägaren greve
Archibald Gerald Gilbert Christopher Hamilton, f 1946.

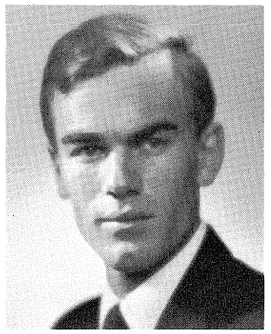

Godsägaren greve *Archibald Hamilton,* 1946–